

36) De Latijnse tekst van dit vers luidt:

Lucis qui serves rutilae data pignora: discas
Iustitiae, Daniel, mystica fata sequi,
Atraque peccantum sapiens commercia vita.
Sola Panomphaei munera Pallas habet.
Quae, fructu lucis, gaudens virtutis honore,
Omnibus ut vivas gratus amore dabit.

37) De benaming van Antwerpen uit Bonaventura Vulcanius' openingsgedicht van de *Xenia* van 1 jan. 1581.

Voor Marnix' vers zie het addendum bij mijn Dubbel-spel van Marnix met zijn naam, *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 102 (1986) 247.

38) We ontmoeten er bijv. de Luzacs, 1718-1773. Het dorp blijkt - wel door toedoen van de Douza's - vaak dissidente figuren te hebben geherbergd, bijv. Sartorius (zie J. Trapman in *Ned. Arch. Kerkgesch.* 70, 1990, 30-51: Ioannes Sartorius, ca. 1500-1557, gymnasiarch te Amsterdam en Noordwijk, als Erasmiaan en spiritualist), Daniel de Breen, ca. 1624, en ca. 1625-1634 Hendrik Swaerdecroon, die later, 1634-1651, hier rector was, zie *RJb.* 1979, 142-150 = *Florislegium*, 1982, 60-69.

39) Alleen de rekeningen 1597/98 heb ik niet kunnen zien. Mijn dank aan de heer Reddingius, destijds werkzaam op het raadhuis van Noordwijk, voor de copieën; en aan de heer A.A. Arkenbout en drs. H. van de Venne voor hun onontbeerlijke hulp bij de ontcijfering ervan!

Op 3.5.1991 ontving ik van drs Van de Venne de verrassende mededeling, dat hij alsnog de rekeningen over 1597/98, bijgehouden door vier 'Oude Gesworens van de Heerlicheyt, ende dorpe van Noortwyck metten aencleven van dien', voor mij heeft gezien. Hem bleek, dat inderdaad op 19.2.1598 de huurovereenkomst te Utrecht is gesloten, nadat de huurder van het moment, Joncker Amelis van der Bouchor»», hiervan in Den Haag op 15.2 op de hoogte was gesteld. Op 25.2 werd hem daar de huur opgezegd. En op 5.3 kreeg bode Pieter Corneliss 15 stuivers uitbetaald 'van tot Haerlem te gaen om den Rector te halen' (fo. 153 r° t/m 154 r°. Het lijkt waarschijnlijk dat Carpentier toen ter plaatse de verhuizing heeft voorbereid, die wel enige weken zal hebben gevergd en dan omstreeks de datum van de attestatie, 12.4, haar beslag zal hebben gekregen. Mijn dank geldt mede de heer B. Kiffers van het raadhuis van Noordwijk.

40) De tekst van fo. 210 v° is dubbel, het tweede exemplaar (zonder folionummer) was wellicht voor Douza bestemd en is op het raadhuis blijven liggen.

41) C.A. Tukker, *De classis Dordrecht van 1573-1609*, 1965, p.61 vv.

42) Aan dr. J. Roelevink, brief 6.6.1988, dank ik de inlichting dat op 8.3.1602 de classis Dordrecht een opgave ontving, 'opgesteld in verband met het op te richten Statencollege', van de namen van 10 jongens die vanuit de classis zich op het predikambt voorbereidden, ARA, 3e afdeling, archief classis Dordrecht, nr. 4. Dit dient, ook om de datum, nader bezien te worden!